

Monumentnummer*: 514075

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 21 februari 2000
Kadaster deel/nr 82695/150

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Joure		De Fryske Marren		Fryslân			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Midstraat	24			8501 AP	Joure		
Midstraat	26			8501 AP	Joure		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*		Appartement aanduiding		Grondperceel
Joure		A					8428

Omschrijving**

Inleiding

Het POSTKANTOOR te Joure is in 1904 gebouwd in Neogotische stijl, in combinatie met motieven van de Neo-rennaissance (naar analogie van dit type gebouwen ook "postkantoren-stijl" genoemd) en gerealiseerd naar ontwerp van architect C.H. Peters (1847-1931), Rijksbouwmeester van Financiën. Het gebouw behoort tot de vele postkantoren die door architect Peters voor meer Friese steden en dorpen (na 1897), in opdracht van de hoofddirectie van de Posterijen, zijn ontworpen. Peters ontwierp zijn postkantoren volgens een systematische en herkenbare bouwwijze, die karakteristiek werd voor dit type gebouwen. Ten opzichte van vroegere voorbeelden tonen de postkantoren die na 1897 zijn gebouwd enige vereenvoudiging van de toch rijk gebleven detaillering en ornamentiek van de bouwonderdelen. Het postkantoor staat aan de hoofdstraat (Midstraat) in het centrum van het dorp en is naar het noordoosten gericht. Tegen de achtergevel is in 1977 aan de zuidoostzijde een kleine aanbouw aangebouwd, die buiten de bescherming van rijkswege valt. De voorziening voor rolstoelgebruikers voor de linkeringang is van recente datum. Het interieur van de vertrekken op de begane grond, waar nu o.m. een uitzendbureau is gevestigd, is volledig verbouwd en aan de nieuwe functie aangepast. Boven het verlaagde plafond van dit vertrek zit echter nog wel het originele troggewelf. De vertrekken op de eerste verdieping hebben nog steeds de oorspronkelijke woonfunctie en verkeren grotendeels in oorspronkelijke staat.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

Het gebouw heeft een rechthoekige plattegrond, waaraan aan de achterzijde links en rechts twee kleine rechthoekige vleugels zijn toegevoegd. Het pand is twee bouwlagen hoog en heeft een hoge zolderverdieping. Het samengestelde dak, waarop drie schoorstenen, bestaat uit twee zadeldaken gedekt door zwarte, gesmoorde Hollandse pannen. Op het dakschild aan de voorzijde staan twee dakkapellen met vierruitsvensters en schilddakjes met leien. Het pand is in bruine baksteen opgetrokken; voor de borstwering is natuursteen en donkerbruine baksteen gebruikt, rode strengpers voor de deuromlijstingen en natuursteen voor de dorpels en cordonlijsten. De voorgevel wordt door gevelbanden, cordonlijst en sierankers versierd. De voorgevel bestaat uit een twee traveeën brede tuitgevel met rechts een vier traveeën breed bouwdeel. Dit deel wordt door een boogfries afgesloten. In de buitenste traveeën (links en rechts) bevinden zich respectievelijk de ingang tot het kantoor en de ingang tot het woongedeelte. De houten voordeur met rijk snijwerk die toegang gaf tot het kantoorgedeelte bevindt zich onder een portiek met segmentboog. Beide toegangen worden versierd door een rijke omlijsting van profielstenen met daaronder een hoog driedelig bovenlicht. De T-vensters worden verlevendigd door dubbele segmentbogen en sier-metselwerk in de trommelvelden. De risalerende driedelige vensteropening en een toppilaster met sieranker sluiten de tuitgevel af. Alle vensters hebben hoge, geprofileerde natuurstenen dorpels. In de linkerzijgevel bevindt zich de zij-ingang. De rechterzijgevel grenst aan het pand ernaast. In de achtergevel, die door een gemetseld, tandfries wordt afgesloten, zitten op de eerste bouwlaag twee vensters met segmentbogen en in de twee bouwlaag drie T-vensters met strekken en een houten balkondeur met strek en glas-in-lood. De deur geeft toegang tot het platdak van het originele aangebouwde deel, waar drie kleine vensters zijn geplaatst. In de tweede bouwlaag van het uitspringende achterdeel aan de linker zijde staat een venster, dat deels door het er tegenaan gebouwde onderdeel met schilddak aan het zicht wordt onttrokken. Een houten deur geeft toegang tot de plaats achter het gebouw. In de aanbouw met schilddak en zwarte Friese pannen staat een groot driedelig venster. Het INTERIEUR van de eerste bouwlaag is, op de gang na, grotendeels niet meer origineel. In de gang, die via de rechter deur toegankelijk is en naar het woongedeelte en de plaats achter het kantoor leidt, zijn het troggewelf en de stenen vloertegels nog origineel. Achterin de gang zitten nog twee houten deuren met snijwerk die toegang geven tot de tuin en het vertrek aan de achterzijde. Verder bevindt zich hier de trap naar het woongedeelte op de verdieping. De zware natuurstenen trap wordt "lichter gemaakt" door de geprofileerde houten leuning met baluster, die uit decoratieve gietijzeren elementen bestaat.

Het woongedeelte op de verdieping is qua indeling vrijwel oorspronkelijk. Een rijk versierde houten deur geeft toegang tot de betegelde gang. Rechts van de gang bevinden zich de kamers én suite met de schuifdeuren met koperen sluitwerk uit de geelgieterij in Joure. Origineel zijn o.m. de plafonds met geometrisch motief langs de rand, het rozet, de parketvloeren en de schoorsteenmantel van zwart marmer. Links van de gang, aan de straatzijde, bevinden zich twee slaapkamers en de keuken. De zolderverdieping verkeert in vrijwel originele staat. Waardering

Het postkantoor aan de Midstraat te Joure is van algemeen cultuurhistorisch en architectuurhistorisch belang:

- als bijzondere uitdrukking van een cultureel-maatschappelijke ontwikkeling;
- als bijzondere uitdrukking van een typologische ontwikkeling;
- voor de geschiedenis van de architectuur, zijnde een uitgesproken voorbeeld van de zogenaamde "postkantorengotiek";
- voor het oeuvre van de architect;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege het bijzondere materiaalgebruik en de ornamentiek;
- vanwege de situering, verbonden met de functie;
- voor het aanzien van het dorp;
- vanwege de architectonische gaafheid van het exterieur;
- vanwege de redelijke mate van architectonische gaafheid van een deel van het interieur (met name het woongedeelte);
- in relatie tot de visuele en structurele gaafheid van de dorpse omgeving;
- vanwege de oorspronkelijke functie en zijn typologische zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Overheidsgebouw

Functie

Postkantoor